DOMSTOLENS DOM (Anden Afdeling)

15. juni 2006 *

I de forenede sager C-393/04 og C-41/05,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 234 EF, indgivet af Cour d'appel de Liège (sag C-393/04) og af Tribunal de première instance de Liège (sag C-41/05) (Belgien), ved kendelser af 15. september 2004 og 24. januar 2005, indgået til Domstolen henholdsvis den 17. september 2004 og 3. februar 2005, i sagerne

Air Liquide Industries Belgium SA

mod

Ville de Seraing (sag C-393/04),

Province de Liège (sag C-41/05),

har

Domstolen (Anden Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, C.W.A. Timmermans, og dommerne J. Makarczyk, R. Silva de Lapuerta (refererende dommer), P. Kūris og G. Arestis,

* Processprog: fransk.

generaladvokat: A. Tizzano
justitssekretær: ekspeditionssekretær K. Sztranc,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 13. oktober 2005,

efter at der er afgivet indlæg af:

— Air Liquide Industries Belgium SA ved avocats P. De Bandt, H. Deckers og G. Lienart

— Ville de Seraing ved avocats J.-L. Gilissen, R. Ghods og M.-P. Donea

— Province de Liège ved avocat C. Collard

— den belgiske regering ved M. Wimmer, som befuldmægtiget

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved J.-P. Keppenne og B. Stromsky, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 30. marts 2006,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningerne om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af begrebet statsstøtte og de eventuelle retlige konsekvenser af en sådan støtte på nationalt plan. Anmodningerne vedrører ligeledes fortolkningen af begreberne afgift med tilsvarende virkning og intern afgift.

2 Disse anmodninger er blevet fremsat under retssager anlagt af Air Liquide Industries Belgium SA (herefter »Air Liquide«) mod dels byen Seraing, dels provinsen Liège.

3 Air Liquide er en international koncern, som er specialiseret i produktion og transport af industrielle og medicinske gasser, og som ligeledes tilbyder tjenesteydelser, der er forbundet hermed. Air Liquide leverer især ilt, kvælstof og brint samt talrige andre gasser til så forskellige erhvervssektorer som jern- og stålindustrien eller raffinaderisektoren, den kemiske industri eller metalindustrien, glas-, elektronik-, papir-, fødevare- og sundhedsindustrien eller rumfartsindustrien.

4 I forbindelse med sin virksomhed forestår Air Liquide navnlig transport af industrigasser fra forskellige produktionssteder i Belgien, Frankrig og Nederlandene til sine kunder i disse tre lande. Denne transportvirksomhed sikres i de nævnte medlemsstater gennem et rørledningsnet under meget højt tryk, hvilket gør det muligt navnlig at forsyne de store forbrugere, der er beliggende i områder med jern- og stålindustri og kemisk industri.

5 Med henblik på at føde sit rørledningsnet driver Air Liquide et produktionsanlæg for industrigas i byen Seraing i provinsen Liège. Dette anlæg omfatter et kompressionsanlæg for denne gas.

Nationale retsforskrifter

6 Den 13. december 1999 vedtog byrådet i Seraing en bekendtgørelse, hvorved der blev indført en afgift på motorkraft. Denne bekendtgørelse pålægger industri-, handels-, fødevare- og finansiel virksomhed i denne kommune en årlig afgift af motorer, der anvendes i forbindelse med de aktiviteter, som udføres i virksomheden eller i hertil tilknyttede anlæg, uanset hvilket stof eller hvilken energikilde der driver disse. Afgiftens størrelse står i forhold til den anvendte motors kraft.

7 Det bestemmes i bekendtgørelsens artikel 3, at en række tilfælde er fritaget for denne afgift. I medfør af artikel 3, stk. 9, er bl.a. motorer, som anvendes i kompressionsanlæg for naturgas til at drive de kompressorer, der skaber trykket i rørene, fritaget for afgiften på motorkraft.

8 Den 30. oktober 1998 og den 29. oktober 1999 vedtog provinsrådet i Liège en bekendtgørelse, hvorved der blev indført en afgift på motorkraft. Ved denne bekendtgørelse er der til fordel for provinsen Liège fastsat en årlig afgift på motorer, uanset hvilket stof der driver disse. Afgiften er pålagt industri-, handels-, fødevare- og finansiel virksomhed og et hvilket som helst erhverv eller fag. Afgiftens størrelse står i forhold til den anvendte motors kraft.

9 Det bestemmes i bekendtgørelsens artikel 5, at visse tilfælde er fritaget for denne afgift. I medfør af bekendtgørelsens artikel 5, stk. 12, er bl.a. motorer, som anvendes i kompressionsanlæg for naturgas, for at drive de kompressorer, der skaber trykket i rørene, fritaget for afgiften på motorkraft.

Hovedsagerne og de præjudicielle spørgsmål

Sag C-393/04

10 Den 28. juni 2000 modtog Air Liquide en afgiftsopgørelse fra Seraing Kommune, hvorefter selskabet skal betale 41 275 757 BEF (1 023 199,20 EUR) i afgift på motorkraft for aktiviteterne i 1999.

11 Den 22. september 2000 indgav Air Liquide en klage til byrådet i nævnte kommune med henblik på fritagelse for denne afgift.

12 Air Liquide anlagde herefter sag ved Tribunal de première instance de Liège med påstand om annullation af afgørelsen, hvorved denne klage var blevet afvist. I denne sag anførte Air Liquide, at afgiften på motorkraft udgjorde forskelsbehandling som følge af, at selskaber, der transporterede naturgas, var fritaget for afgiften — en fritagelse, som Air Liquide fandt vilkårlig.

13 Ved dom af 28. november 2002 frifandt Tribunal de première instance de Liège Seraing Kommune.

14 Air Liquide appellerede denne dom til Cour d'appel de Liège, som har besluttet at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Skal den fritagelse for en kommunal afgift af motorkraft, som omfatter de motorer, der benyttes på naturgasanlæg, men ikke motorer, som benyttes til andre industrigasser, betragtes som statsstøtte som omhandlet i artikel 87 i den konsoliderede udgave af traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab?«

Sag C-41/05

15 Den 20. april 2000 og den 9. maj 2001 fremsendte provinsen Liège en afgiftsopgørelse til Air Liquide, hvorefter selskabet skal betale 4 744 980 BEF (117 624,98 EUR) for skatteåret 1999 og 2 403 360 BEF (59 577,74 EUR) for skatteåret 2000 i afgift for motorkraft.

16 Den 26. juni 2000 og den 23. juli 2001 klagede Air Liquide til myndighederne i provinsen Liège med henblik på fritagelse for disse afgifter.

17 Eftersom disse klager blev afvist, anlagde Air Liquide sag ved Tribunal de première instance de Liège med påstand om fritagelse for de nævnte afgifter og om tilbagebetaling af de afgifter, der var blevet betalt forud for skatteåret 1999, svarende til 30 788 100 BEF (763 217,06 EUR). I denne sag anførte Air Liquide, at afgiften på motorkraft udgjorde forskelsbehandling som følge af, at selskaber, der transporterede naturgas, var fritaget for afgiften, og at afgiften var uforenelig med EF-traktaten.

18 Tribunal de première instance de Liège har besluttet at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Skal fritagelsen for en provinsafgift på motorkraft, der kun omfatter motorer, som benyttes i anlæg for naturgas, men ikke motorer, som benyttes for andre industrigasser, betragtes som statsstøtte i henhold til artikel 87 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab?

2) Såfremt førnævnte spørgsmål besvares bekræftende, skal den nationale domstol, for hvilken der er anlagt sag af en afgiftspligtig, som ikke har været fritaget for provinsafgiften på motorkraft, da dømme den offentlige myndighed, som har opkrævet afgiften, til at tilbagebetale den til den afgiftspligtige, hvis den konstaterer, at det retligt eller faktisk ikke er muligt for den offentlige myndighed, som har opkrævet afgiften, at indkræve den fra den skattepligtige, som har været fritaget for afgiften på motorkraft?

3) Skal en afgift på motorkraft, der påhviler motorer, der benyttes ved transport af industrigas, som sker gennem rør under meget højt tryk, hvilket nødvendiggør anvendelse af kompressionsanlæg, betragtes som en afgift med tilsvarende virkning, som er forbudt efter artikel 25 ff. i den konsoliderede udgave af traktaten, såfremt det faktisk fremgår, at den opkræves af en provins eller en kommune i tilfælde af transport af industrigas uden for provinsens eller kommunens grænser, hvorimod transport af naturgas under de samme betingelser er fritaget for en sådan afgift?

4) Skal en afgift på motorkraft, der påhviler motorer, der benyttes ved transport af naturgas, som sker gennem rør under meget højt tryk, hvilket nødvendiggør anvendelse af kompressionsanlæg, betragtes som en intern afgiftsforanstaltning,

som ikke er tilladt i henhold til artikel 90 ff. EF, hvis det fremgår, at transport af naturgas er fritaget for denne afgift?

5) Kan den afgiftspligtige, der har betalt afgiften på motorkraft, såfremt de foregående spørgsmål besvares bekræftende, anmode om tilbagebetaling af denne fra den 16. juli 1992, datoen for afsigelsen af Legros-dommen?«

19 Ved kendelse afsagt den 21. juli 2005 af afdelingsformanden for Domstolens Anden Afdeling er sagerne C-393/04 og C-41/05 blevet forenet med henblik på den mundtlige forhandling og dommen.

De præjudicielle spørgsmål

Spørgsmålet i sag C-393/04 og det første spørgsmål i sag C-41/05

Formaliteten for så vidt angår disse spørgsmål

20 Den belgiske regering og Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber har gjort gældende, at disse to spørgsmål ikke kan antages til realitetsbehandling, eftersom svarene herpå — selv i tilfælde af bekræftende svar — ikke har nogen betydning for afgørelsen af hovedsagerne, hvori der er nedlagt påstand om tilbagebetaling af de anfægtede afgifter.

21 Den belgiske regering og Kommissionen har bemærket, at det fremgår af Domstolens retspraksis, at den nationale ret, for hvilken en erhvervsdrivende har anlagt sag om tilbagebetaling af en betalt afgift, i princippet ikke kan medvirke til at beskytte de rettigheder, som en borger måtte gøre gældende i tilfælde af en tilsidesættelse af artikel 88, stk. 3, sidste punktum, EF. En sådan erstatning ville nemlig blot skabe en ny, ulovlig støtte, som ville føje sig til den første, og som enhver anden national myndighed skal en national ret overholde fællesskabsretten og kan som følge heraf ikke træffe en afgørelse, der ville bestå i at tildele en anden ulovlig støtte.

22 Den belgiske regering og Kommissionen er af den opfattelse, at sagsøgeren i hovedsagen ikke er berettiget til at afvise at betale de pågældende afgifter, selv om de anfægtede fritagelser skulle blive anset for at være statsstøtte. Det forholder sig kun således, såfremt disse afgifter udgør en metode til at finansiere en støtteforanstaltning, og provenuet fra de nævnte afgifter har betydning for størrelsen af støtten. I den foreliggende sag opfylder hverken anvendelsen af disse fritagelser eller omfanget heraf disse betingelser.

23 Det skal bemærkes, at det ifølge fast retspraksis som led i den samarbejdsprocedure mellem de nationale retter og Domstolen, som er indført ved artikel 234 EF, tilkommer sidstnævnte at give den forelæggende ret et hensigtsmæssigt svar, som sætter denne i stand til at afgøre den tvist, der verserer for den (jf. dom af 17.7.1997, sag C-334/95, Krüger, Sml. I, s. 4517, præmis 22, og af 28.11.2000, sag C-88/99, Roquette Frères, Sml. I, s. 10465, præmis 18).

24 Det skal ligeledes bemærkes, at det i henhold til fast retspraksis tilkommer de nationale retter, for hvem en tvist er indbragt, at vurdere, såvel om en præjudiciel afgørelse er nødvendig for, at de kan afsige dom, som relevansen af de spørgsmål, de forelægger for Domstolen. Domstolen kan imidlertid afslå at træffe afgørelse vedrørende et præjudicielt spørgsmål fra en national ret, bl.a. når det klart fremgår,

at den ønskede fortolkning af fællesskabsretten savner enhver forbindelse med realiteten i hovedsagen eller dennes genstand (jf. navnlig dom af 15.6.1999, sag C-421/97, Tarantik, Sml. I, s. 3633, præmis 33, af 9.3.2000, sag C-437/97, EKW og Wein & Co., Sml. I, s. 1157, præmis 52, og af 22.1.2002, sag C-390/99, Canal Satélite Digital, Sml. I, s. 607, præmis 19).

25 For så vidt angår genstanden i hovedsagen skal det, som det fremgår af sagens akter og retsforhandlingerne for Domstolen, navnlig de forklaringer, sagsøgeren i hovedsagen har givet, bemærkes, at selv om Air Liquides begæringer har til formål at opnå tilbagebetaling af de anfægtede afgifter, anfægter de ligeledes gyldigheden af de retsakter, hvorved disse afgifter er blevet indført.

26 Under disse omstændigheder skal de forelagte spørgsmål besvares.

Besvarelsen af de nævnte spørgsmål

27 Det skal bemærkes, at formålet med artikel 87 EF er at hindre, at samhandelen mellem medlemsstaterne påvirkes af fordele, som indrømmes af offentlige myndigheder, og som under forskellige former fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner (dom af 2.7.1974, sag 173/73, Italien mod Kommissionen, Sml. s. 709, præmis 26).

28 Følgelig skal de pågældende afgiftsfritagelser gennemgås i forhold til de betingelser, som artikel 87, stk. 1, EF stiller for, at en national foranstaltning kan kvalificeres som statsstøtte, nemlig en sådan foranstaltnings finansiering af staten eller ved hjælp af statsmidler, tilstedeværelsen af en fordel for en virksomhed, den nævnte foranstaltnings selektivitet samt foranstaltningens indvirkning på samhandelen mellem medlemsstaterne og den konkurrenceforvridning, der følger heraf.

29 For så vidt angår den første og anden betingelse skal det bemærkes, at statsstøttebegrebet ifølge fast retspraksis er mere generelt end tilskudsbegrebet, fordi det ikke blot omfatter positive ydelser såsom selve tilskuddene, men ligeledes de indgreb, der under forskellige former letter de byrder, som normalt belaster en virksomheds budget, og derved, uden at være tilskud i ordets egentlige forstand, er af samme art og har tilsvarende virkninger (jf. navnlig dom af 8.11.2001, sag C-143/99, Adria-Wien Pipeline og Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke, Sml. I, s. 8365, præmis 38, af 15.7.2004, sag C-501/00, Spanien mod Kommissionen, Sml. I, s. 6717, præmis 90, og af 15.12.2005, sag C-66/02, Italien mod Kommissionen, Sml. I, s. 10901, præmis 77).

30 Det følger heraf, at en foranstaltning, hvorved offentlige myndigheder indrømmer visse virksomheder en afgiftsfritagelse, der, selv om den ikke indebærer en overførsel af statslige midler, giver de fritagne virksomheder en gunstigere økonomisk stilling end andre afgiftspligtige, udgør en statsstøtte som omhandlet i artikel 87, stk. 1, EF (jf. dom af 15.3.1994, sag C-387/92, Banco Exterior de España, Sml. I, s. 877, præmis 14, og af 10.1.2006, sag C-222/04, Cassa di Risparmio di Firenze m.fl., Sml. I, s. 289, præmis 132).

31 For så vidt angår den tredje betingelse om, at den i hovedsagen omhandlede foranstaltning skal være selektiv, er det ubestridt, at de pågældende afgiftsfritagelser ikke gælder for alle erhvervsdrivende, men indrømmes virksomheder, som udøver en bestemt form for virksomhed, nemlig dem, der i kompressionsanlæg for naturgas anvender motorer til at drive de kompressorer, som skaber trykket i rørene.

32 Eftersom de følgelig ikke gælder for alle erhvervsdrivende, kan disse foranstaltninger ikke anses for at være generelle skattepolitiske eller økonomisk-politiske foranstaltninger (jf. dom af 15.12.2005 i sagen Italien mod Kommissionen, præmis 99, og dom ligeledes af 15.12.2005, sag C-148/04, Unicredito Italiano, Sml. I, s. 11137, præmis 49).

33 For så vidt angår den fjerde betingelse vedrørende statsstøtte kræves i henhold til artikel 87, stk. 1, EF, at den pågældende foranstaltning påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne og fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencen.

34 Med henblik på en sådan kvalificering som statsstøtte følger det af retspraksis, at det ikke er nødvendigt at godtgøre, at den tildelte støtte reelt påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne og faktisk fordrejer konkurrencen, men det skal alene undersøges, om denne støtte kan påvirke samhandelen og fordreje konkurrencen (dom af 29.4.2004, sag C-372/97, Italien mod Kommissionen, Sml. I, s. 3679, præmis 44, samt dommene af 15.12.2005 i sagen Italien mod Kommissionen, præmis 111, og i sagen Unicredito Italiano, præmis 54).

35 Særligt bemærkes, at når en støtte, der er ydet af en medlemsstat, styrker en virksomheds stilling i forhold til andre virksomheder, som den konkurrerer med i samhandelen inden for Fællesskabet, må det antages, at denne samhandel påvirkes af støtten. Endvidere er det ikke nødvendigt, at den begunstigede virksomhed selv tager del i den nævnte samhandel (jf. navnlig dommene af 15.12.2005 i sagen Italien mod Kommissionen, præmis 115 og 117, og i sagen Unicredito Italiano, præmis 56 og 58 samt den deri nævnte retspraksis).

36 Endelig udelukker den omstændighed, at en støtte er forholdsvis ubetydelig, eller at den støttemodtagende virksomhed er af beskeden størrelse, ikke på forhånd, at samhandelen mellem medlemsstaterne kan være påvirket (jf. dom af 14.9.1994, forenede sager C-278/92 — C-280/92, Spanien mod Kommissionen, Sml. I, s. 4103, præmis 42).

37 Det tilkommer i givet fald den forelæggende ret på baggrund af ovenstående fortolkningselementer at fastslå, om der i hovedsagerne foreligger statsstøtte.

38 Følgelig skal det spørgsmål, der er stillet i sag C-393/04, og det første spørgsmål i sag C-41/05 besvares med, at fritagelsen for en kommunal afgift eller en provinsafgift af motorkraft, som omfatter de motorer, der benyttes på naturgasanlæg, men ikke motorer, som benyttes til andre industrigasser, kan kvalificeres som statsstøtte som omhandlet i artikel 87 EF. Det tilkommer de forelæggende retter at vurdere, om betingelserne vedrørende statsstøtte er opfyldt.

Det andet spørgsmål i sag C-41/05

39 Med dette spørgsmål har den forelæggende ret spurgt Domstolen om de retlige konsekvenser af, at den pågældende afgiftsfritagelse kvalificeres som statsstøtte, og om skatteyderens rettigheder, når han har betalt en afgift, som kan udgøre en sådan støtte, hvis andre virksomheder er fritaget herfor.

40 Med henblik på besvarelsen af dette spørgsmål skal det bemærkes, at en medlemsstat ifølge artikel 88, stk. 3, tredje punktum, EF ikke må gennemføre påtænkte foranstaltninger, før disse er blevet erklæret forenelige med fællesmarkedet.

41 I den forbindelse har Domstolen fastslået, at de nationale domstoles indgreb i kontrolordningen med statsstøtte kun kan finde sted, hvis det følger af den direkte virkning, som retspraksis har tillagt forbuddet mod at gennemføre statsstøtte, jf.

artikel 88, stk. 3, tredje punktum, EF. Domstolen har navnlig understreget, at det påhviler medlemsstaternes retsinstanser at beskytte borgernes rettigheder i tilfælde af, at de nationale myndigheder tilsidesætter forbuddet mod at gennemføre støtte (jf. dom af 21.10.2003, forenede sager C-261/01 og C-262/01, Van Calster m.fl., Sml. I, s. 12249, præmis 53).

42 For så vidt angår de foranstaltninger, der kan eller skal træffes med henblik på at sikre denne domstolsbeskyttelse, har Domstolen præciseret, at de nationale retsinstanser i overensstemmelse med de nationale processuelle muligheder skal drage alle konsekvenser af en sådan tilsidesættelse, som er blevet gjort gældende af borgeren, såvel med hensyn til gyldigheden af de retsakter, der er udstedt til gennemførelse af støtteforanstaltningerne, som med hensyn til tilbagesøgning af den finansielle støtte, der er tildelt i strid med artikel 88, stk. 3, EF (jf. dom af 21.11.1991, sag C-354/90, Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires og Syndicat national des négociants et transformateurs de saumon, Sml. I, s. 5505, præmis 12, og af 13.1.2005, sag C-174/02, Streekgewest, Sml. I, s. 85, præmis 17).

43 Domstolen har ligeledes fastslået, at virksomheder, der skal betale en afgift, ikke kan unddrage sig betaling under henvisning til, at den fritagelse, der gælder for andre virksomheder, er statsstøtte (jf. dom af 20.9.2001, sag C-390/98, Banks, Sml. I, s. 6117, præmis 80). Følgelig kan støttens eventuelle ulovlighed, selv om det forudsættes, at den i hovedsagen omhandlede fritagelse udgør en støtteforanstaltning som omhandlet i artikel 87 EF, ikke påvirke lovligheden af selve afgiften.

44 I artikel 88, stk. 3, sidste punktum, EF fastsættes nemlig en forpligtelse, som har til formål at sikre, at der ikke ydes en støtte, før Kommissionen har erklæret den forenelig med fællesmarkedet. Som led heri er de nationale retsinstansers beføjelser i det væsentlige af forebyggende karakter og kan ikke gå videre end dem, der er tildelt Kommissionen, når sidstnævnte træffer en beslutning om en statsstøttes lovlighed efter en grundig undersøgelse.

45 Endelig skal det bemærkes, at en udvidelse af kredsen af muligt begunstigede til at omfatte andre virksomheder ikke kan ophæve virkningerne af en støtte, som er tildelt i strid med artikel 88, stk. 3, EF, men tværtimod vil forstærke denne støttes virkninger.

46 Det ville forholde sig anderledes, hvis afgiften og den fastsatte fritagelse udgjorde en integrerende del af en støtteforanstaltning. For at en afgift kan antages at udgøre en integrerende del af en støtteforanstaltning, skal der bestå en tvungen forbindelse mellem afgiften og støtten i henhold til den relevante nationale lovgivning, således at afgiftsprovenuet nødvendigvis anvendes til at finansiere støtten og har direkte indvirkning på dennes størrelse og dermed på bedømmelsen af denne støttes forenelighed med fællesmarkedet (jf. Streekgewest-dommen, præmis 26, og dom af 27.10.2005, forenede sager C-266/04 — C-270/04, C-276/04 og C-321/04 — C-325/04, Casino France m.fl., Sml. I, s. 9481, præmis 40). Der foreligger imidlertid ingen tvungen forbindelse mellem en afgift og den fritagelse for afgiften, som tilkommer en kategori af virksomheder. Anvendelsen af en afgiftsfritagelse og dens rækkevidde afhænger således ikke af den nævnte afgifts provenu (jf. Streekgewest-dommen, præmis 28, og dommen i sagen Casino France m.fl., præmis 41).

47 I hovedsagen er der ikke godtgjort en sådan forbindelse mellem afgiften på motorkraft og de fritagelser, der er fastsat med hensyn til afgiften.

48 Det andet spørgsmål i sag C-41/05 skal derfor besvares med, at den eventuelle ulovlighed af en afgiftsfritagelse som den i hovedsagen omhandlede ikke i forhold til fællesskabsrettens regler om statsstøtte kan påvirke lovligheden af selve afgiften, hvorfor de afgiftspligtige virksomheder ikke for de nationale retsinstanser kan påberåbe sig, at den indrømmede fritagelse er ulovlig, for at unddrage sig betaling af den nævnte afgift eller for at opnå tilbagebetaling heraf.

Det tredje og det fjerde spørgsmål i sag C-41/05

— Indledende betragtninger

49 Med sit tredje og fjerde spørgsmål ønsker den nationale ret oplyst, om afgiften på motorkraft kan udgøre en afgift med tilsvarende virkning som told ved indførsel og udførsel som omhandlet i artikel 25 EF eller en diskriminerende intern afgift, der er forbudt i henhold til artikel 90 EF.

50 Det bemærkes indledningsvis, at traktatens bestemmelser vedrørende afgifter med tilsvarende virkning som told og bestemmelserne vedrørende diskriminerende interne afgifter ikke kan anvendes kumulativt, hvorfor selve foranstaltningen ikke samtidig kan henhøre under de to grupper, således som traktaten er opbygget (jf. dom af 2.8.1993, sag C-266/91, Celbi, Sml. I, s. 4337, præmis 9).

— Det tredje spørgsmål

51 Det bemærkes, at enhver — selv begrænset — økonomisk byrde, der ikke er told i egentlig forstand, som pålægges ensidigt og belaster varer som følge af grænseoverskridelsen, uanset benævnelse eller opkrævningsmåde, ifølge fast retspraksis er en afgift med tilsvarende virkning som omhandlet i artikel 25 EF (jf. dom af 17.9.1997, sag C-347/95, UCAL, Sml. I, s. 4911, præmis 18, af 9.9.2004, sag C-72/03, Carbonati Apuani, Sml. I, s. 8027, præmis 20, og af 8.11.2005, sag C-293/02, Jersey Produce Marketing Organisation, Sml. I, s. 9543, præmis 55).

52 Under hensyn til denne definition og for så vidt angår kendetegnene ved den afgift, der er omhandlet i hovedsagen, skal det fastslås, som det fremgår af forhandlingerne for Domstolen, at denne afgift navnlig påhviler brugerne af motorer, der benyttes med henblik på transport af industrigas, som sker gennem rør under meget højt tryk, hvilket nødvendiggør anvendelsen af kompressionsanlæg. Derudover omfatter den nævnte afgift et stort antal industrielle aktiviteter, hvor disse motorer anvendes.

53 Det er følgelig brugen af disse motorer og deres energiforbrug, som udløser afgiften, uanset hvilket stof eller hvilken energikilde der driver motorerne. Eftersom den ikke opkræves som følge af overskridelsen af en grænse, er den nævnte afgift således ikke forbundet med indførsel eller udførsel af varer.

54 Det tredje spørgsmål i sag C-41/05 skal derfor besvares med, at en afgift på motorkraft, der navnlig påhviler motorer, der benyttes ved transport af industrigas, som sker gennem rør under meget højt tryk, ikke udgør en afgift med tilsvarende virkning som omhandlet i artikel 25 EF.

— Det fjerde spørgsmål

55 Som Domstolen tidligere har understreget, udgør artikel 90 EF et supplement til reglerne om afskaffelse af told og afgifter med tilsvarende virkning. Denne bestemmelse har til formål at sikre varernes frie bevægelighed mellem medlemsstaterne på normale konkurrencevilkår gennem fjernelse af enhver form for beskyttelse som følge af interne afgifter, der virker diskriminerende over for varer fra andre medlemsstater (domme af 27.2.1980, sag 168/78, Kommissionen mod Frankrig, Sml. s. 347, præmis 4, sag 169/78, Kommissionen mod Italien, Sml. s. 385, præmis 4, og sag 171/78, Kommissionen mod Danmark, Sml. s. 447, præmis 4).

56 Det skal tilføjes, at de økonomiske byrder, som følger af en almindelig intern afgiftsordning, der systematisk og efter samme, objektive kriterier anvendes på varekategorier uafhængigt af deres oprindelse og uafhængigt af deres bestemmelsessted, hører under artikel 90 EF (jf. navnlig dom af 3.2.1981, sag 90/79, Kommissionen mod Frankrig, Sml. s. 283, præmis 14, af 16.7.1992, sag C-163/90, Legros m.fl., Sml. I, s. 4625, præmis 11, og af 16.12.1992, sag C-17/91, Lornoy m.fl., Sml. I, s. 6523, præmis 19).

57 For så vidt angår den i hovedsagen omhandlede afgift på motorkraft skal det fremhæves, at den ikke på særlig eller forskellig vis rammer udførte eller indførte varer, idet den er knyttet til de erhvervsaktiviteter, der udøves af industri-, handels-, fødevare- og finansielle virksomheder, og ikke til varerne i sig selv.

58 Det bemærkes endvidere, at den omstændighed, at den indrømmede fritagelse vedrører motorer, der benyttes ved transport af naturgas, ikke er tilstrækkelig til at godtgøre, at den nævnte afgift udgør forskelsbehandling, eftersom det ikke — af forhandlingerne for Domstolen — fremgår, at den nævnte gas er et produkt, der svarer til eller konkurrerer med industrigas.

59 Det fjerde spørgsmål skal derfor besvares med, at en afgift på motorkraft, der navnlig påhviler motorer, der benyttes ved transport af industrigas, som sker gennem rør under meget højt tryk, ikke udgør en diskriminerende intern afgift som omhandlet i artikel 90 EF.

60 Under hensyn til besvarelserne af det tredje og fjerde spørgsmål i sag C-41/05 er det ufornødent at besvare det femte spørgsmål i denne sag.

Sagsomkostningerne

61 Da sagernes behandling i forhold til hovedsagernes parter udgør et led i de sager, der verserer for de forelæggende retter, tilkommer det disse at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Anden Afdeling) for ret:

1) **Fritagelsen for en kommunal afgift eller en provinsafgift af motorkraft, som omfatter de motorer, der benyttes på naturgasanlæg, men ikke motorer, som benyttes til andre industrigasser, kan kvalificeres som statsstøtte som omhandlet i artikel 87 EF. Det tilkommer de forelæggende retter at vurdere, om betingelserne vedrørende statsstøtte er opfyldt.**

2) **Den eventuelle ulovlighed af en afgiftsfritagelse som den i hovedsagen omhandlede kan ikke i forhold til fællesskabsrettens regler om statsstøtte påvirke lovligheden af selve afgiften, hvorfor de afgiftspligtige virksomheder ikke for de nationale retsinstanser kan påberåbe sig, at den indrømmede fritagelse er ulovlig, for at unddrage sig betaling af den nævnte afgift eller for at opnå tilbagebetaling heraf.**

3) **En afgift på motorkraft, der navnlig påhviler motorer, der benyttes ved transport af industrigas, som sker gennem rør under meget højt tryk, udgør ikke en afgift med tilsvarende virkning som omhandlet i artikel 25 EF.**

4) **En afgift på motorkraft, der navnlig påhviler motorer, der benyttes ved transport af industrigas, som sker gennem rør under meget højt tryk, udgør ikke en diskriminerende intern afgift som omhandlet i artikel 90 EF.**

Underskrifter